

ŠPITÁL V KUKSU V ROCE 1713

PAVEL ZAHRADNÍK

Dějiny špitálu v Kuksu, jež v roce 1979 zpracovala Milada Vilímková,¹⁾ obsahují velmi zevrubně vyličené dějiny tohoto objektu od jeho počátků až do doby napsání jejího elaborátu. Doplnit je proto dnes můžeme (nepočítáme-li přirozeně vývoj objektu v posledním třicetiletí) v podstatě jen o nemnoho nových informací. Jednoznačně nejvýznamnějším nově objeveným pramenem je zpráva o stavbě špitálu, sepsaná v roce 1713 a doprovázená skicou objektu, která se nachází v archivu královéhradeckého biskupství.²⁾

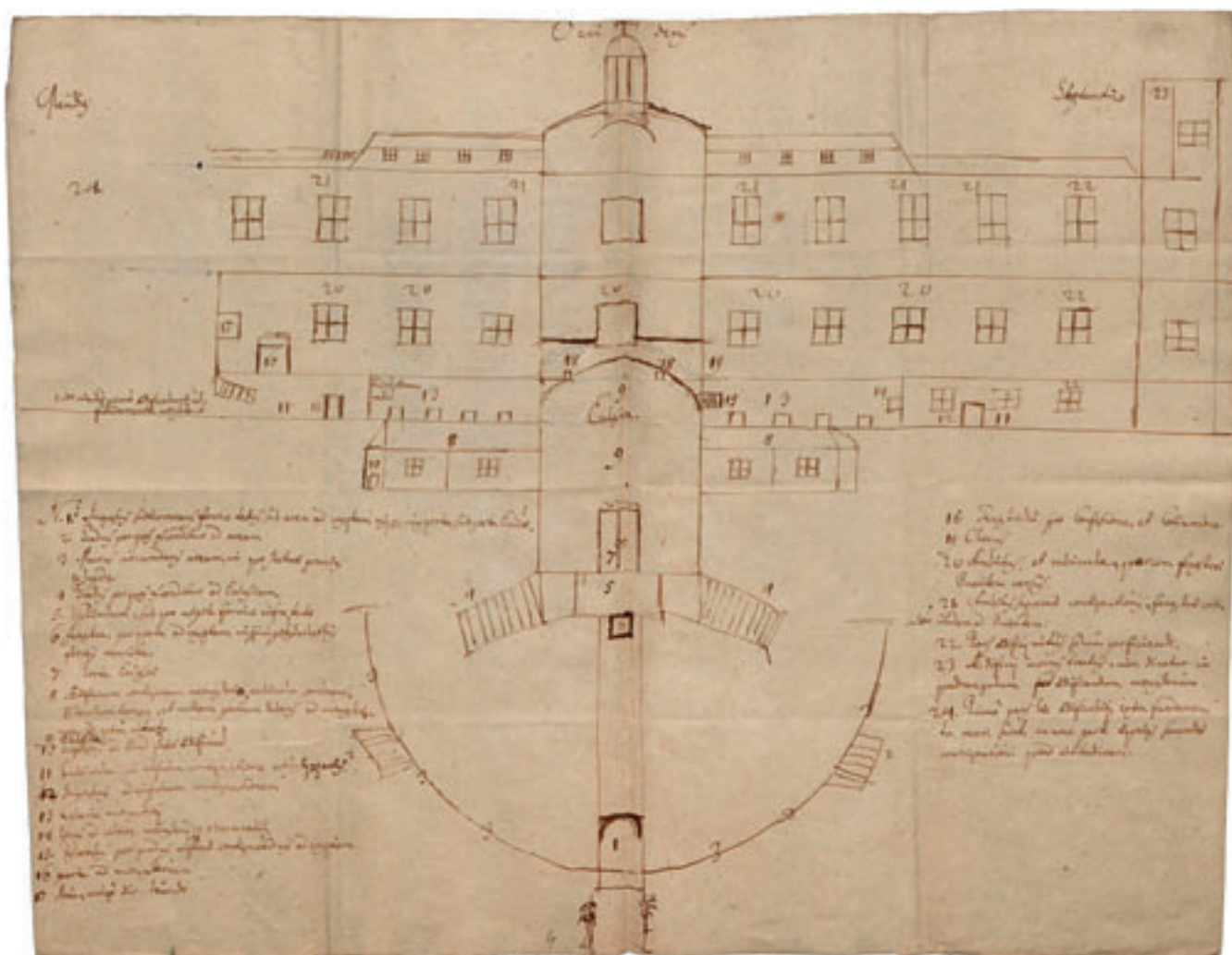
Z dosavadních publikací víme, že stavba špitálu spolu se špitálními kostelem byla zahájena podle projektu Giovanniho Battisty Alliprandiho v roce 1707, přičemž budovy měly podle tehdejšího záměru sloužit nikoli špitálu, nýbrž klášteru řádu anunciátek (celestinek). V roce 1711 však došlo k roztržce fundátora Františka Antonína Šporka s anunciátkami a hrabě se rozhodl kostel i rozestavěnou klášterní budovu věnovat špitálu, přičemž péči o špitál fundačním instrumentem z 15. září 1711 svěřil řádu mi-

losrdných bratří, což bylo ostatně jeho původním úmyslem, který pojal již roku 1696;³⁾ o tom, že budova bude sloužit jako špitál, se ostatně výslovně mluví i ve Šporkově žádosti vídeňské nunciatury z 10. listopadu 1712.⁴⁾

O svém novém úmyslu však Špork (snad i nadále váhající) tehdy ještě zřejmě neinformoval královéhradeckou biskupskou konzistoř. Konzistoř totiž někdy na počátku roku 1713 pověřila dubeneckého děkana a venkovského vikáře P. Václava Alexia Schmidta, aby budovaný klášter navštívil a podal zprávu o postupu stavebních prací. Nejsme informováni o tom, z jakého důvodu konzistoř tehdy chtěla být o postupu prací zpravena, víme však (vyplývá to z posledního odstavce Schmidty zprávy), že účel děkanovy návštěvy byl před hrabětem a jeho úředníky utajen. Děkan Schmidt po provedené prohlídce zaslal 21. ledna 1713 konzistoři zprávu, ve které nadále předpokládal, že stavěná budova bude sloužit jako klášter anunciátek (snad k tomuto omylu přispěla i utajenost cíle děkanovy návštěvy, kvůli níž se zřejmě nemohl hraběcími úředníky podrobně vyptávat). V této latinsky psané zprávě děkana Schmidta čteme:

„Vyjel jsem do Kuksu, abych mohl jak o vystavěném kostele, tak o klášteře podat pravou zprávu, kterou zde přikládám.

Tam, kde je cestou, z obou stran ozdobenou lípami, vý-

Obr. 1: P. Václav Alexius Schmidt, Nákras špitálu a špitálního kostela v Kuksu z 21. ledna 1713 (foto Státní okresní archiv Hradec Králové).

stup od východu ke kopci směrem k západu, se před vrcholem kopce nacházejí dveře, kterýžto vchod vede skrze podzemní štolu na způsob ulice, krytou klenbou, až k železným dveřím téže krypty. Samotná krypta je tak velká a prostorná jako samotný horní kostel, je nákladně vystavěna, totiž ze samých kvádrů, a je také vydlážděna kvádry. V jeho středu je oltář čili oltářní menza, zhotovená sochařskou prací z kamene a mající místo antipendia historii vzkříšeného Spasitele. Na oltáři neční nic jiného než veliké vyobrazení našeho Spasitele visícího na kříži; u tohoto oltáře visí jakási lampa, jež však je nyní bez světla.

Za tímto oltářem, za prostorem o velikosti několika kroků, je uprostřed postavena olověná rakev čili sarkofág, ve kterém je tělo zbožně zesnulého nejjasnějšího a nejvznešenějšího p. p. hraběte Šporka, generála (titul), otce nejjasnějšího a nejvznešenějšího p. p. hraběte Františka Šporka (úplný titul). Po pravé straně tu jsou dvě olověné rakve, po levé straně také jiné dvě olověné rakve. Z nich o jedné se říká, že je pro pohřbení nejjasnějšího a nejvznešenějšího pána p. hraběte (titul), jiná pro pohřbení nejvznešenější paní manželky, zbývající dvě pak pro pohřbení dcer. Tato krypta je kvůli oknům tak světlá, že je tu možno číst bez pomoci jiného světla. V této kryptě jsou pod hlavním oltářem také jiné dveře, jimiž se vystupuje ke klášteru, jak bude vidět z popisu dolního podlaží.

K prostranství, které je na způsob kruhu obeháno zdi, zeď pak je ozdobena velkými kamennými sochami, se vystupuje po schodech. Poté, dříve než je vchod ke kostelu, vystoupí se po schodech k předsíni, pod níž jakoby pod klenutou střechou je velké okno, opatřené železnými mřížemi, jímž je možno hledět do krypty. Nad kostelními dveřmi je umístěna ohromná socha archanděla, zvěstujícího Nejsvětější Panně vtělení, na průčelí pak jsou tři teologické ctnosti, přičemž první místo neobdržela Láska, která je podle sv. Pavla největší, nýbrž Víra.

Samotný kostel stejně jako je zvenku nákladně vystavěn z kvádrů, tak je uvnitř podivuhodně a nádherně vyzdoben sloupy ze sádry a jinou podobnou prací a vydlážděn kvádry; má vkusný hlavní oltář, celý ze sádry a pak pomalovaný na způsob červeného mramoru, hlavice pak jsou pozlacené dobrým zlatem, a jak jsem slyšel, na jeho postavení bylo vynaloženo 6000. Uprostřed bude obraz Spasitele, jak křísí Lazara, jenž už je připraven, ale nebyl ještě na oltáři umístěn. Za oltářem po pravé i levé straně jsou okénka, z nichž jedno bude sloužit k přijímání a druhé ke zpovídání, na ten způsob, jak jsem to viděl připraveno v Choustníkově Hradišti před příchodem ctihodných panen. Protože všechno je již připraveno, nechybí kostelu nic, než aby bylo požádáno o jeho posvěcení.

Dříve než se vejde do kláštera, je budova přilehlá ke klášterní zdi a z druhé strany ke kostelu, z obou stran však se střechou samostatnou od střechy kláštera, kde jsou v úplnosti připraveny pokojíky, pouze dosud chybějí okna a podobně. Představuji si, že tato budova bude v budoucnu sloužit kaplanovi.

Několik kroků odtud jsou dveře, jimiž se vchází do dolního podlaží kláštera, po pravé straně za zdi směrem k severu jsou klášterní sklepy, po levé straně pak budou pokoje, jak pozorujeme jednak podle základů, jednak podle druhé části budovy směrem k severu. Ve druhé části budovy ke klášterním sklepům je jakýsi vchod, ale bude zazděn.

V tomto dolním podlaží mezi klášterními sklepy je prostřednictvím dvojích schodů sestup ke kryptě, dveře jsou dobře zavřeny. Spodní pokoje v této části budovy směrem k severu jsou nepochybně pro užívání služebnictvem, některé jsou již zaklenuté, některé, abych správně mluvil podle Dasypodiova slovníku, budou zaklenuty a dokončeny v této končící zimě. Jinak sklepy jsou úplně připraveny.

Prostřední podlaží, které bude obýváno výhradně obyvateli kláštera, má délku 150 kroků. Počínaje od vstupních dveří je budova úplně hotova v délce 95 kroků až na vybílení, okna a dveře. Ambit je opatřen klenbou rovněž v délce 95 kroků, ale není ještě omítnut. U hlavního oltáře (velká část kostela je totiž uzavřena zdi kláštera) je chór, ze kterého se vchází na místo, kde je okénko pro zpovídání a přijímání. Zbývající nedokončená část budovy má 55 kroků; zdi jsou vyvedeny až do patřičné výšky a přikryty, ostatní práce budou snadno dokončeny ještě v tomto roce. Na konci této budovy část o několika krocích je nová a označuje počátek nového traktu. Uprostřed budovy jsou dveře směrem k západu ke klášternímu prostranství. Okna pokojů vedou na východ čili ke Kuksu, okna ambitu pak k západu. Směrem k jihu zbývající zdi budovy jsou nejen vyvedeny nad základy, ale v jedné části jsou ve výšce stejné jako u prostředního podlaží; tato budova má také délku 55 kroků, takže délka celé budovy bude činit 205 kroků. V této části budovy, totiž směrem k jihu, je vchod a místo pro kolo čili, jak říkají, Wünde (zdviž), pro něj již byla vezděna dřeva.

Nejvyšší podlaží odpovídá úplně podlaží prostřednímu s výjimkou toho, že místo klenby je opatřeno trámy a podle příznaků zbývá ozdobit je plastickou čili štukátorskou prací. Z každé strany jsou dvě okna ke kostelu.

Jinak až bude dokončena a ke svému závěru dovedena budova směrem k jihu, mohou ji panny pohodlně obývat bez toho, že by to buď jim, anebo dělníkům vadilo. Pannám totiž, kterých je nyní málo, by tento trakt stačil; dělníci pak mohou pomalu dokončovat zbývající části kláštera. Dej Bůh, aby celá stavba byla šťastně dovedena do konce.

Pro lepší poznání přikládám hrubou kresbu této budovy, jak je vystavěna, přičemž se jakožto neznalý tohoto umění neobávám, že bych za tuto kresbu získal marnou slávu, ale pokorně prosím, aby byly milostivě omluveny chyby a aby bylo také odpuštěno mé opovázlivosti, že jsem si troufl poslat tak hrubou kresbu, což bych neučinil, kdybych nepozoroval, že bude moci sloužit pro jakés takés poznání. A kdybych to dal nakreslit učenou rukou, mohlo by to vzbudit jakési podezření, dosud se totiž nevím, proč jsem tuto stavbu navštívil a prohlédl.⁽⁵⁾

Tato kresba, o níž se P. Schmidt zmiňoval, se rovněž dochovala; je opatřena legendou, jež zní takto:

- „1. Podzemní vchod, krytý klenbou, pod prostranstvím až ke kryptě, jejíž dveře jsou pod kostelními dveřmi.
2. Schody, po nichž se vystupuje k prostranství.
3. Zeď obklopující prostranství, na níž jsou velké kamenné sochy.
4. Schody, po nichž se vystupuje ke kostelu.
5. Předsíň, pod níž jakoby pod krytou klenbou je
6. okno, jímž se lze dívat do krypty, chráněné železnými mřížemi.
7. Dveře do kostela.
8. Budova přilehlá ke klášteru, obsahující pokoje, ale odlišná a nemající žádné dveře ke klášteru, nýbrž vchá-

zí se do ní zvenku.

9. Kostel.

10. Vchod do té budovy.

11. Pokoje v dolním podlaží v obou částech.

12. Vchod k dolnímu podlaží.

13. Klášterní sklepy.

14. Místo u klášterního sklepa, které bude zazděno.

15. Sestup po schodech dolního podlaží ke kryptě.

16. Dveře ke klášteru.

17. Kolo, lidově *die Wünde* (zdviž).

18. Okénko pro zpovídání a přijímání.

19. Chór.

20. Ambit a pokoje, jejichž okna směřují k východu.

21. Ambit horního podlaží, okna pokojů vedou rovněž k východu.

22. Část budovy, která má být uvnitř jenom dokončena.

23. Nový trakt budovy, jak se říká, klášter bude vystavěn do čtyřúhelníku (in quadrangulum).

24. Zprvu bude vystavěna tato část, zdi jsou už nad základy, v jedné části jsou, pokud jde o výšku, stejné jako v druhém podlaží. [Na samotném obrázku je pod číslem 24 napsáno: *Tu budou nejprve vystavěny pokoje, jak to ukazují základy.*]⁶⁾

Schmidtova relace nám poskytuje jak informace o průběhu prací na budově špitálu a kostela, tak některé podrobnosti zvláště o interiéru budov, o kterém přirozeně mlčí známá rytina z roku 1712. Relace také potvrzuje, že oltařní obraz se Vzkříšením Lazara, přemalovaný roku 1840 Václavem Markovským,⁷⁾ je vskutku původní a že vznikl zřejmě krátce před lednem 1713. Zaujme i zmínka o výtahu, jenž se ve špitálu nacházel a jenž byl tedy starším než nejstarší dosud známé výtahy u nás, jež máme doloženy na zámcích v Zákupcích (z let 1718–1719)⁸⁾ a Ploskovicích (z let 1723–1724).⁹⁾

POZNÁMKY

1) M. Vilímková, Kuks – hospitál. Stavebně historický průzkum. Dějiny objektu. Praha 1979 (strojopis).

2) Státní okresní archiv Hradec Králové, Biskupský archiv Hradec Králové, kart. 12, inv. č. 148.

3) M. Vilímková, o. c. v pozn. 1, s. 12–13.

4) Tamtéž, s. 15.

5) „Excurri in Kukus, ut genuinam relationem tum Ecclesiae aedificatae, tum monasterii dare possem, quam hic annecto.

Ubi per viam, a tiliis utrinque ornatam, ab Oriente ad montem Occidentem versus ascensus est, ante montis fastigium inventur porta, quae ingressum pandit per subterraneum meatum in modum plateae fornice tectum, usque ad portam ipsius cryptae ferream. Ipsa crypta tam magna et spatiosa est ac ipsa superne Ecclesia sumptuose, utpote ex mero quadrato lapide, aedificata, quadrato itidem lapide strata. In huius medio est ara seu mensa altaris ex lapide statuario opere elaborata, antependii loco resurgentis Salvatoris historiam continens. In ara nihil alias prominet nisi grandis imago in Cruce Salvatoris nostri pendens, ad aram hanc pendet quidem lampas, at absque lumine nunc est. Post hanc aram post spatium aliquot passuum posita est in medio tumba seu sarcophagus stanneus, in quo cadaver est pie defuncti Illustrissimi ac Excelentissimi D. D. Comitis Spork, Generalis (titulus), parentis Illustrissimi ac Excelentissimi D. D. Comitis Francisci a Spork (plenus titulus). Ad dextra ibidem duae stanneae, ad sinistram aliae quoque duae sunt tumbae stanneae. Quarum una pro Illustrissimo ac Excelentissimo Domino D. Comite (titulus), altera pro Excelentissima Domina Consorte, reliquae vero duae pro filiabus tumulandis esse dicuntur. Crypta haec ob fenestras ita lucida est, ut absque adiutorio alterius luminis inibi legi possit. In crypta hac alia quoque sub magno altari est porta, per quam ad monasterium ascenditur, uti in descriptione infimae contignationis patebit.

Ad aream, quae est in modum circuli muro cincta, murus vero magnis

lapideis statuis ornatus, ascenditur per gradus. Dein vero, antequam introitus pateat ad Ecclesiam, adhuc per gradus ascenditur ad vestibulum, sub quo, utpote fornice tecto, grandis est fenestra clathris ferreis provisa, per quam ad cryptam inspicere licet. Supra portam Ecclesiae collocata est ingens statua Archangeli Beatissimae Virgini Incarnationem annuntiantis, in frontispicio vero tres Theologiae virtutes, ubi juxta S. Paulum maior Charitas non obtinet primum locum, sed Fides.

Ipsa Ecclesia uti ex quadrato lapide extrinsece aedificata sumptuose, ita ornata intra mire columnis ex gypso et alio simili opere elaborata ad fastum et pompam, lapide quadrato strata; altare magnum habet elegans, integrum ex gypso, dein ad instar marmoris rubri pictum, capitella vero bono auro inaurata et ad sex millia, quantum audiui, in erectionem illius insumpta. In medio imago erit Lazarum resuscitantis Salvatoris, etiam parata est, sed necdum ad altare posita. Post altare ad dextram et sinistram fenestrellae sunt, quarum una pro communione, altera pro confessione deserviet, admodum eum, quo Gradlitz ante adventum Venerabilium Virginum praeparari vidi. Ecclesiae, cum quoad omnia sit parata, nihil deest, quam ut pro consecratione illius supplicetur.

Antequam monasterium introeatur, est aedificium contiguum muro monasterii et ex aliqua parte Ecclesiae, ex utraque parte cum distincto tamen tecto a tecto monasterii, inibi cubicella ex integro parata sunt, solum adhuc fenestrae et similia requiruntur. Imaginor hoc aedificium futurum in usum Capellani.

Aliquot passibus hinc porta est, qua intratur ad infimam contignationem monasterii, ad dextram partem post murum Septemtrionem versus celaria sunt monasterii, ad sinistram vero cubacula erunt, ut advertitur tum ex fundamentis, tum ex altera Septemtrionem versus aedificii parte. In altera parte aedificii ad celaria monasterii patet quidem ingressus, sed obmurabitur. In hac infima contignatione inter celaria monasterii est descensus per duplices gradus ad cryptam, porta est bene occlusa. Cubicula in hac parte aedificii Septemtrionem versus infima, in usum indubie familiae, aliqua iam fornice provisa, alia, ut cum Dasypodio genuine loquar, recedente hyeme fornicabuntur et ad opus perfectum reducentur. Alias celaria ex integro parata sunt.

Media contignatio, quam proprie solum inhabitari continget a Monasterii incolis, continet in longitudine passus centum quinquaginta. Incipiendo a porta ingressus perfectum est aedificium integre per passus nonaginta quinque usque ad inalbationem et fenestras, portas. Ambitus fornice provisus est itidem per passus nonaginta quinque, sed necdum incrustatus. Penes maius altare (magna enim pars Ecclesiae includitur a muro monasterii) chorus est, ex quo intratur ad locum, ubi fenestrella est pro Confessione et Communione. Reliqua imperfecti pars aedificii continet passus quinquaginta quinque; muri usque ad debitam altitudinem perducti sunt et tecti, quoad reliquum perficiuntur facili labore adhuc hoc anno. In fine huius aedificii una pars ad aliquot passus nova est novi tractus designans initium. In medio aedificii porta est ad Occidentem versus ad aream monasterii. Cubiculorum fenestrae ad Orientem seu Kukus, ambitus vero ad Occidentem sunt. Versus Meridiem reliqui aedificii muri non tantum extra fundamenta sunt, sed in una parte mediae contignationi pares in altitudine; hoc aedificium se itidem extendet ad quinquaginta quinque passus, erit itaque longitudo aedificii totius ad passus ducentos quinque. In hac aedificii parte, Meridiem versus nempe, est ingressus et locus pro rota, seu, ut vocant, wünde, pro qua iam immurata sunt ligna.

Suprema contignatio correspondet mediae quoad omnia, excepto, quod trabibus fornices loco provisa sit, et opere plastico, vulgo Stocktorarbeit, ornandum remaneat juxta indicia. Ad Ecclesiam fenestrae ex quavis parte duae patent.

Caeterum ubi contigerit aedificium Meridiem versus perfici et ad debitum finem perducere, possit commode inhabitari a Virginibus absque eo, quod vel illae, vel operarii impedirentur. Virginibus enim, ut nunc paucae sunt, tractus hic sufficeret; operarii vero reliquas partes monasterii sensim perficere possent. Deus det totum negotium feliciter ad finem perducere.

Pro aliquali meliori notitia adiicio rudi calamo delineatum aedificium praefatum, ut aedificatum est, ex qua delineatione utpote ignarus huius artis sicuti non timeo vanam gloriam, ita demisse peto, quatenus et errores benigne excusentur et temeritati meae ignoscatur, quod tam rudem delineationem transmittere praesumam, non facturus, nisi adverterem pro tali quali notitia servitutam. Et si per doctam manum delineari fecissem, id suspicionem aliquam movere potuisset, hactenus autem ignoratur, cur aedificium illud visitaverim inspexerimque.

6) „1. Ingressus subterraneus fornice tectus sub area ad cryptam usque, cujus porta sub porta ecclesiae. 2. Gradus, per quo ascenditur ad aream. 3. Murus circumdans aream, in quo statuariae grandes ex lapi-

de. 4. Gradus, per quos ascenditur ad ecclesiam. 5. Vestibulum, sub quo utpote fornice infra tecto. 6. fenestra, per quam ad cryptam inspicere potest, clathris ferreis munita. 7. Porta ecclesiae. 8. Aedificium contiguum monasterio, cubacula continens, distinctum tamen et nullam portam habens ad monasterium, sed extra intratur. 9. Ecclesia. 10. Ingressus ad illud patet aedificium. 11. Cubicula in infima contignatione utriusque partis. 12. Ingressus ad infimam contignationem. 13. Caelaria monasterii. 14. Locus ad celare monasterii, quod obmurabitur. 15. Descensus per gradus infimae contignationis ad cryptam. 16. Porta ad monasterium. 17. Rota, vulgo die Wünder. 18. Fenestrellum pro confessione et communione. 19. Chorus. 20. Ambitus et cubacula, quarum fenestrae Orientem versus. 21. Ambitus supremae contignationis, fenestrae cubiculorum itidem ad Orientem. 22. Pars aedificii intus solum perficiendi. 23. Aedificii novus tractus, cum dicatur, in quadrangulum foret aedificandum monasterium. 24. Primo pars haec aedificabitur, extra fundamenta muri sunt, in una parte aequales secundae contignationi quoad altitudinem. [Na samotném obrázku je pod číslem 24 napsáno: Cubicula hic primo aedificabuntur, ut fundamenta monstrant.]"

7) P. Preiss, František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách. Praha – Litomyšl 2003, s. 239, 242–244.

8) P. Macek – P. Zahradník, Zámecký areál v Zákupce, Průzkumy památek III, č. 2, 1996, s. 28.

9) P. Macek – P. Zahradník, Barokní architekt a stavitel Václav Špaček, Průzkumy památek X, č. 2, 2003, s. 111; Národní archiv, Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – účetní archiv, kart. 1978, inv. č. 8144; kart. 1979, inv. č. 8144.

DAS HOSPITAL IN KUKS IM JAHRE 1713

Der Beitrag erklärt eine bislang nicht bekannte Episode aus der Baugeschichte des Hospitals in Kuks (Kukus, Bez. Trutnov [Tautenau], Královéhradecký [Königgrätzer] Kr.), dessen Bau nach dem Projekt von Gio. Batt. Alliprandi 1707 angefangen wurde. Der damaligen Bauträger-Absicht des Grafen Franz Anton v. Sporck gemäß hatte das Gebäude als Kloster der Annuntiatinnen (Zölestinerinnen) dienen sollen, aber der Graf entschied sich 1711 zu seiner ursprünglichen Absicht zurückzukehren und die Kirche sowie auch das nicht vollendete Kloster dem Hospital zu widmen, dessen Pflege er den barmherzigen Brüdern anvertraute. Das Königgrätzer bischöfliche Konsistorium, dem diese Änderung nicht bekannt war, delegierte anfangs 1713 den Dechant von Dubenec und Landvikar P. Wenzel Alexius Schmidt zur Visitation der Klosterbaustelle um den Bericht vom Bauvorgang zu erstatten, wobei der Zweck des Besuchs vor dem Grafen geheim gehalten wurde. Nach dem Besuch in Kuks Dechant Schmidt schickte am 21. Jänner 1713 seinen Bericht an das Konsistorium mit einer Skizze, die sich z. Z. im Archiv des Königgrätzer Bistums befinden. Die Relatio von P. Schmidt, mit der sich der Beitrag befasst, bietet uns sowohl die Informationen vom Bauvorgang beim Bau des Hospitals und der Hospitalkirche, als auch mehrere Details besonders im Bezug zu den Interieurs der Gebäude dar, wovon der berühmte Kupferstich von Kuks aus dem J. 1712 nichts aussagt. Die Relatio bestätigt auch die Authentizität des von Václav Markovský 1840 übermalten Altarbildes der Erweckung Lazars, das offenbar kurz vor Jänner 1713 entstand. Interessant ist auch die Erwähnung von dem im Hospital befindlichen Aufzug, der somit älter war als die ältesten bislang bekannten Aufzüge in Tschechien, nämlich als der im Schloss Zákupy (Reichstadt, Bez. Česká Lípa [Böhmisch Leipa], Liberecký [Reichenberger] Kr.) aus den Jahren 1718–1719 und der im Schloss Ploskovic (Ploschkowitz, Bez. Litoměřice [Leitmeritz], Ústecký [Aussiger] Kr.) aus den Jahren 1723–1724.

ABBILDUNGEN:

Abb. 1: P. Wenzel Alexius Schmidt, Skizze des Hospitals samt der Kirche in Kuks aus dem 21. Jänner 1713 (Foto Staatliches Bezirksarchiv Hradec Králové [Königgrätz]).

(Übersetzung J. Noll)

DOMINIK BRAUN – ŠTAFÍŘ NEBO SOCHAŘ?

KATEŘINA ADAMCOVÁ

Dominik Braun se narodil dne 3. srpna roku 1688 v Sautens u Oetzu.¹⁾ Mezi lety 1715 a 1736 má být doložen v domě svého bratra Matyáše v Praze, kde měl pobývat podle názoru některých badatelů již od roku 1714.²⁾ Zemřel před rokem 1736, protože tehdy se již o něm mluví jako o mrtvém.³⁾ Byl prý svobodný, ale udržoval nemanželský sva-

Obr. 1: Kozly (okr. Louny), statue sv. Jana Nepomuckého, celkový pohled (všechny snímky R. Šolc, 2011, není-li uvedeno jinak).